

LAPORAN LATIHAN INDUSTRI DI
JABATAN KASTAM DIRAJA MALAYSIA
TERENGGANU

OLEH

NORASIKEN BINTI RAHMAN
SARJANA MUDA PENGURUSAN
(MARITIM)

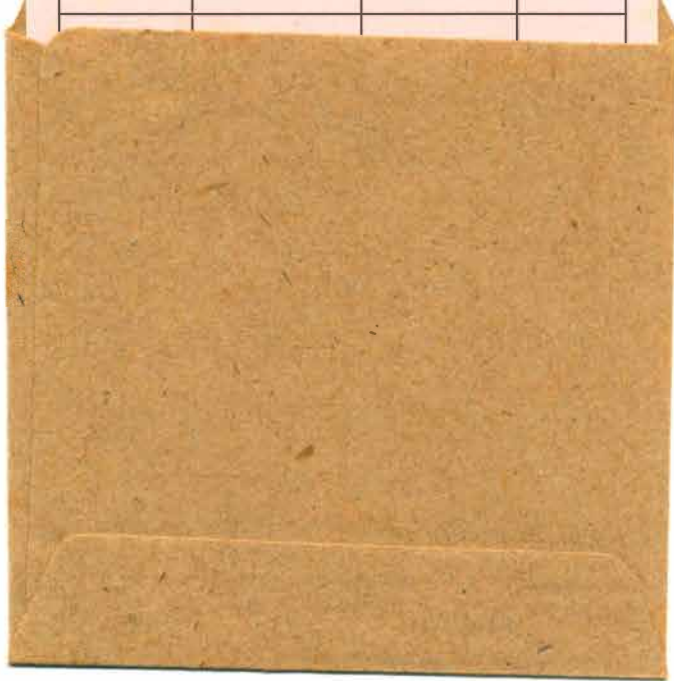
LAPORAN LATIHAN INDUSTRI DISERAHKAN KEPADA
JABATAN PENGURUSAN DAN PEMASARAN
FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA
(KUSTEM)

2004

1100023068

cm: 1917

PERPUSTAKAAN KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA (KUSTEM)			
Pengarang <i>Mota Saiken bin Rahman</i>		No. Panggilan <i>LP 9 FPE 3</i>	
Judul <i>Jabatan Kastam Diraja Malaysia Terengganu</i>		<i>2004</i>	
Tarikh	Waktu Pemulangan	Nombor Ahli	Tanda tangan

CN/1917

LI 9 FPE 3 2004

1100033068

Laporan akhir latihan industri di Jabatan Kastam Diraja
Malaysia, Terengganu / Nora' Asiken Rahman.

**PERPUSTAKAAN
KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA
21030 KUALA TERENGGANU**

1100033068		

Lihat sebelah

**HAK MILIK
PERPUSTAKAAN KUSTEM**

LI
9
FPE
3
2004

LAPORAN LATIHAN INDUSTRI DI JABATAN KASTAM DIRAJA MALAYSIA TERENGGANU

Oleh

NORA'ASIKEN BINTI RAHMAN
Sarjana Muda Pengurusan
(Maritim)

Laporan Latihan Industri Diserahkan
Kepada

Jabatan Pengurusan Dan Pemasaran
Fakulti Pengurusan Dan Ekonomi
Kolej Universiti dan Teknologi
Malaysia
(KUSTEM)

2004

1100033068

Pengesahan Keaslian Laporan

Dengan ini saya, **Nora'asiken Binti Rahman** mengaku bahawa laporan Latihan Industri bagi kursus PGN 4799 adalah hasil usaha saya sendiri. Segala bentuk penulisan yang terkandung dalam laporan ini adalah merupakan pandangan dan pendapat saya yang berasaskan kepada pengaplikasian teori dan pengalaman yang dipelajari semasa menjalani Latihan Industri semata-mata. Fakulti Pengurusan dan Ekonomi (FPE), KUSTEM tidak terikat dengan isi kandungan laporan tersebut.

Tandatangan

Nama : Nora'asiken Binti Rahman

Tarikh : 14 Oktober 2004

Disahkan oleh :

Penyelia KUSTEM
b/p Pengerusi Latihan Industri
Fakulti Pengurusan Ekonomi
KUSTEM

PENGHARGAAN

Dengan kesempatan ini, pelatih ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia kerana memberi peluang kepada pelatih untuk menimba ilmu dan pengalaman dan pelatih berasa bersyukur kerana dilahirkan sebagai salah seorang graduan daripada Kolej Universiti Sains dan Teknologi ini. Terima kasih juga kepada Cik Wan Mariam Wan Abdullah selaku Penyelia Latihan Industri Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia yang banyak memberi bimbingan dan memberi tunjuk ajar kepada pelatih untuk menempuhi cabaran sepanjang menjalani latihan praktikal ini

Kepada Jabatan Kastam Diraja Diraja Malaysia, jutaan terima kasih juga pelatih ucapkan kepada pihak tuan kerana memberi pelatih peluang untuk menjalani latihan industri di jabatan tersebut. Dengan segala ilmu yang diberikan akan pergunakan apabila pelatih berada di alam perkerjaan kelak. Dengan itu, pelatih berharap Jabatan Kastam terus maju dan teguh berdiri di bidang yang berkenaan.

Tidak lupa juga kepada ahli keluarga pelatih yang tercinta terutamanya kepada ibubapa yang banyak memberi dorongan dan sokongan kepada pelatih sepanjang saya menjadi pelajar Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia.

Akhir sekali, ribuan terima kasih kepada rakan-rakan seperjuangan yang turut membantu dalam menjayakan laporan Latihan Industri ini. Terima kasih juga kepada sesiapa jua yang terlibat secara langsung atau secara tidak langsung dalam menjayakan laporan ini.

PRAKATA

Latihan Industri merupakan satu aspek yang penting dalam program pengajian di Fakulti Pengurusan dan Ekonomi. Sebagai seorang pelajar yang mengikuti kursus Sarjana Muda Pengurusan Maritim bukan mudah untuk menghadapi cabaran dalam bidang ini kerana jurusan ini masih baru dan tidak banyak industri yang berkaitan maritim mengetahuinya. Latihan Industri amat penting bagi pelatih untuk membuktikan segala teori yang dipelajari dapat dipraktikkan di setiap organisasi yang dipilih untuk menjalani Latihan Industri. Terima kasih kepada Jabatan Kastam kerana memberi peluang kepada pelatih untuk menjalani latihan ini sekaligus dapat memberi pengalaman yang sungguh bermakna kepada pelatih.

Latihan Industri ini merupakan satu perkara yang amat bermakna bagi diri pelatih malahan juga kepada mahasiswa dan mahasiswi yang akan bergraduat kelak yang mana akan menempuhi alam pekerjaan. Dengan menjalani latihan praktikal para graduan dapat mengenalpasti situasi pekerjaan yang sebenar dimana dengan pengalaman yang ada semasa menjalani Latihan Industri ini dapat dipraktikkan pada masa hadapan. Pada masa yang sama pelatih berpeluang mempelajari aspek pentadbiran dan pengurusan sesebuah organisasi itu. Sebagai seorang pelajar, apa yang dipelajari di sesebuah Universiti hanyalah dari aspek teori sahaja maka dengan adanya latihan praktikal ini seseorang graduan itu dapat mengaplikasikan teori dan amali untuk lebih berjaya dan berdaya saing di alam pekerjaan kelak.

ISI KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
Penghargaan	ii
Prakata	iii
Senarai Rajah	vii
Ringkasan Eksekutif	viii
BAB 1: LATARBELAKANG ORGANISASI SYARIKAT	
1.1 Pengenalan Jabatan Kastam Diraja Malaysia	1
1.2 Logo Kastam	4
1.3 Sejarah Jabatan Kastam	6
1.4 Visi Jabatan Kastam	9
1.5 Misi Jabatan Kastam	9
1.6 Carta Organisasi Jabatan Kastam Diraja Malaysia	10
1.7 Objektif Jabatan Kastam	11
1.8 Matlamat Jabatan Kastam	12
1.9 Fungsi Jabatan Kastam	13
1.10 Etika Perkhidmatan Jabatan kastam	15
1.11 Slogan Jabatan Kastam	17
1.12 Nilai-Nilai Murni Jabatan kastam	18
1.13 Maklumat Organisasi	19
1.13.1 Nama Orgnisasi	19
1.13.2 Alamat Ibupejabat kastam	19
1.13.3 Alamat Cawangan Kastam	19
1.13.4 Website Kastam	19
1.13.5 Email Kastam	19

PERKARA

MUKA SURAT

1.14 Aktiviti Organisasi	20
1.14.1 Bahagian Pengurusan	21
1.14.1.1 Carta Organisasi Bahagian Pengurusan	21
1.14.1.2 Aktiviti Organisasi	22
1.14.2 Bahagian Pencegah	25
1.14.2.1 Carta Organisasi Bahagian Pencegah	25
1.14.2.2 Aktiviti Bahagian Pencegah	26
1.14.3 Bahagian Pencegah (Unit Marin)	28
1.14.3.1 Carta Organisasi Unit Marin	28
1.14.3.2 Aktiviti Unit Marin	29
1.14.4 Bahagian Kastam/Cukai Dalam	30
1.14.4.1 Carta Organisasi Bahagian Kastam/Cukai Dalam	30
1.14.4.2 Aktiviti Bahagian Kastam/Cukai Dalam	31
1.14.5 Bahagian Penilaian Teknik	33
1.14.5.1 Carta Organisasi Penilaian Teknik	33
1.14.5.2 Aktiviti Bahagian Penilaian Teknik	34
1.14.6 Stesen Kemaman	35
1.14.7 Stesen Kerteh	36
1.15 Analisis Swot	38
1.15.1 Kekuatan Organisasi	38
1.15.2 Kelemahan Organisasi	38
1.15.3 Peluang Organisasi	39
1.15.4 Ancaman Organisasi	40

BAB 2: PENGENALPASTIAN MASALAH

2.1 Sistem Rondaan Laut	41
2.1.1 Sistem Sedia Ada	41
2.1.2 Pengenalpastian Masalah, Pelaksanaan Cadangan, Implikasi	45

PERKARA

MUKA SURAT

(i) Pengendalian Operasi Kurang Berkesan	45
(ii) Alat Perhubungan Yang Kurang Memuaskan	46
2.2 Sistem Memproses Borang Kastam 3	49
2.2.1 Sistem Sedia Ada	49
2.2.2 Pengenalpastian Masalah, Perlaksanaan Cadangan, Implikasi	52
(i) Kelewatan Memproses Borang Kastam 3	52
2.3 Sistem Pemeriksaan Kapal (KSB)	56
2.3.1 Sistem Sedia Ada	56
2.3.2 Pengenalpastian Masalah, Perlaksanaan Cadangan, Implikasi	59
(i) Pemeriksaan Kontena Yang Tidak Sistematis	59

BAB 3: PENUTUP

3.1 Lakaran Pengharapan Kepada Pendekatan Yang Diambil Untuk Selesaikan Masalah	61
Rujukan	64
Lampiran	

SENARAI RAJAH

PERKARA	MUKA SURAT
1.2 Rajah 1.1 : Logo Kastam	4
1.3 Rajah 1.2 : Wisma Kastam	6
1.6 Rajah 1.3 : Carta Organisasi Jabatan Kastam	10
1.9 Rajah 1.4: Logo Etika Perkhidmatan Kastam	15
1.14.1.1 Rajah 1.5 : Carta Organisasi Bahagian Pengurusan	21
1.14.2.1 Rajah 1.6 : Carta Organisasi Bahagian Pencegah	25
1.14.3.1 Rajah 1.7 : Carta Organisasi Unit Marin	28
1.14.4.1 Rajah 1.8 : Carta Organisasi Bahagian Kastam Dan Cukai Dalaman	30
1.14.5.1 Rajah 1.9 : Carta Organisasi Bahagian Penilaian Teknik	33
2.1 Rajah 1.10 : Carta Aliran Sistem Rondaan Laut	44
2.2 Rajah 1.11 : Carta Aliran Sistem Memproses Borang Kastam	51
2.3 Rajah 1.12 : Carta Aliran Sistem Pemeriksaan Kapal (KSB)	58

RINGKASAN EKSEKUTIF

Sebagai sebuah Jabatan Kerajaan yang bernaung dibawah Kementerian Kewangan, Jabatan Kastam Diraja Malaysia telah menjadi tunggak utama bagi negara dalam menjalankan tugas mengutip cukai dan duti import dan eksport. Semasa pelatih berada di Jabatan Kastam Diraja Malaysia Terengganu selama 3 bulan banyak perkara dapat diperhatikan yang akan dijadikan satu pengalaman dan pengajaran bagi pelatih kelak. Semasa berada di Jabatan Kastam pelatih telah didedahkan dengan pelbagai jenis operasi yang dijalankan oleh Bahagian Pencegah Kastam Terengganu. Operasi-operasi yang dijalankan membawa banyak kejayaan kepada Jabatan Kastam Terengganu sekaligus dapat membanteras penyeludupan yang sedang berleluasa di negara ini. Laporan ini lebih menekankan kepada permasalahan yang timbul dalam penggunaan sistem-sistem oleh Jabatan Kastam Diraja Malaysia Terengganu. Kajian ini dijalankan bertujuan untuk mengetahui punca sebenar yang telah mempengaruhi masalah yang telah wujud dalam Jabatan ini. Antaranya adalah mengumpul data, membuat analisis, menyusun dan mengolah data agar apa yang dikenalpasti dan akan disampaikan adalah benar. Walaubagaimanapun tidak semua penyelesaian terhadap apa yang dicadangkan boleh digunakan. Meskipun begitu segala apa yang dicadangkan boleh digunakan oleh Jabatan Kastam untuk memantapkan dan membangunkan prestasi Jabatan untuk masa depan. Di dalam laporan ini terdapat dua bab penting. Bab yang pertama adalah berkaitan dengan latarbelakang Jabatan kastam serta sejarah penubuhannya. Manakala bab kedua adalah berkaitan dengan permasalahan yang telah dikenalpasti oleh pelatih. Bab ini menerangkan serba sedikit mengenai punca, kesan dan cadangan penyelesaian kepada permasalahan Jabatan Kastam. Laporan ini dilakukan adalah untuk mengenalpasti masalah Jabatan Kastam agar dapat diperbaiki pada masa depan sekaligus meningkat mutu perkhidmatan yang dijalankan. Diharap juga dengan peningkatan kualiti perkhidmatan ini dapat membuktikan bahawa Jabatan Kastam adalah sebuah Jabatan yang memberi perkhidmatan kepada pelanggan berdasarkan Etika Perkhidmatan Kastam iaitu "AMANAH, BERKHIDMAT, IKHLAS, DEDIKASI". Akhir sekali, pelatih berharap laporan ini dapat memberi panduan kepada Jabatan Kastam agar dapat memberi perkhidmatan yang terbaik dan berharap laporan tidak akan mengecewakan mana-mana pihak yang terlibat samada secara langsung atau tidak.